

A woman with red hair in a bun, wearing a grey patterned blouse and a long yellow skirt, stands with her back to the camera on a grassy bank. She is looking out over a calm lake towards a forested hillside under a cloudy sky. The scene is bathed in warm, golden light, suggesting late afternoon or early morning. Bare tree branches are visible in the upper part of the frame.

LYNN AUSTIN

Echo's aan het meer

ROMAN

1

Hannah

TWEE JAAR EERDER

1873

BROOKLYN, NEW YORK

John kwam laat thuis na zijn huisbezoek. Hij had al uren eerder terug moeten zijn in ons huis in de stad. Ik begon al te denken dat ons avondeten zou verpieteren, maar eindelijk hoorde ik zijn rijtuig. Toen hij via de keukendeur naar binnen stapte, bood hij geen verontschuldigen aan, zoals hij gewoonlijk deed. Sterker nog, hij zag er gelukkiger uit dan ik hem het afgelopen lange jaar had gezien. ‘Wat kijk je tevreden,’ zei ik. ‘Is mevrouw Websters gezondheid vooruitgegaan?’

‘Enigszins, maar niet veel. Dat is niet de reden waarom ik zo laat ben.’ Hij zette zijn dokterstas op de keukentafel en gaf me een snelle kus op de wang. Zijn baard kriebelde. ‘Ik liep een oude vriend tegen het lijf, iemand die ik tijdens de oorlog goed heb leren kennen.’

‘O ja? Is hij ook arts?’

John lachte. Dat geluid had ik al enige tijd niet gehoord. ‘Nee, ik zou hem eerder een schurk noemen. Maar wel een bijzonder intelligente, zeer belezen schurk. Hij hield van sigaren, van brandy en van filosofische gesprekken tot diep in de nacht, zodra we even rust hadden van de strijd tegen de Rebellen.’

‘Hoe heet hij? Heb je het al eerder over hem gehad?’

‘Dat denk ik niet. Hij heet Henry Abernathy. Ik hoop niet dat je het vervelend vindt, maar ik heb hem uitgenodigd om vanavond iets te komen drinken. Hij heeft een bijzonder interessant voorstel voor ons.’

Ik vond het wel degelijk vervelend. Ik zou de voorkeur gegeven hebben aan een rustige avond, een boek lezen bij het haardvuur, terwijl de klok op de schoorsteenmantel de lange uren in ons stille huis wegtikte. Maar ik hield mijn mond en haalde ons avondeten, dat ik urenlang warm gehouden had, uit de oven. De gebraden kip zag er uitgedroogd uit, en de aardappels waren veel te gaar.

‘Dat ruikt verrukkelijk, Hannah. Ik heb vandaag geen tijd gehad om te lunchen.’ John trok zijn stoel onder de keukentafel vandaan, maar hij bleef staan. Hij keek om zich heen alsof hij de keuken voor het eerst, of misschien wel voor het laatst, eens goed in zich opnam.

‘En, wat houdt dat voorstel in dat die man wil bespreken?’ vroeg ik.

‘Het lijkt me beter als Henry dat zelf vertelt. Hij weet op dit moment veel meer over alle details dan ik.’ Hij ging zitten. De poten van zijn stoel krasten over de grond toen hij die dichter bij de tafel schoof.

‘Ik hou niet van verrassingen, John, dat weet je.’

Hij trok aan zijn oorlel, een gewoonte die hij ontwikkeld had sinds een exploderende granaat een deel van zijn gehoor in dat oor verwoest had. ‘Goed dan, lieve. Maar laten we eerst bidden.’ Hij boog zijn hoofd en bad om een zegen over ons eten. Daarna keek hij weer op. ‘Ik hoop dat je de tijd neemt om over zijn voorstel na te denken en dat je het niet zonder meer afwijst. Ik ben ervan overtuigd dat het zijn goede kanten heeft.’ Ik sloeg mijn armen over elkaar, keek hem aan en wachtte af. Hij was de eerste die zijn blik afwendde. ‘Het schijnt dat Henry in de jaren na de oorlog miljonair geworden is. Hij heeft een stuk bosgrond in

Michigan gekocht en nu bezit hij een houtzaagmolen. De vraag naar hout is zo groot dat hij die nauwelijks kan bijbenen. In het stadje waar hij woont, aan het Michiganmeer, groeit de bevolking snel en er is een arts nodig. Hij wil dat wij daar ook komen wonen.'

'Daarheen verhuizen, bedoel je? Naar Michigan?'

'Ja, inderdaad.'

Als hij me had verteld dat hij naar de binnenlanden van Afrika wilde verhuizen, zou ik nauwelijks meer verbaasd en geschokt geweest zijn. Ik betwijfelde of een van ons beiden Michigan op de landkaart kon aanwijzen. Was dat niet nog altijd een oerwoud? Ik merkte dat John enthousiast was over het idee, maar hoe kon hij een dergelijk absurd voorstel ook maar overwegen? We woonden beiden al ons hele leven in Brooklyn. Hier was ik thuis. 'Ik kan me niet voorstellen dat ik naar een dergelijke plaats zou verhuizen.' Ik schepte aardappels op mijn eigen bord.

'Denk er alsjeblieft over na voordat je nee zegt. Het zou een nieuw begin voor ons zijn.'

Mijn woede bereikte een kookpunt. 'In welk opzicht? Denk je dat ik daar in het oerwoud nog meer kinderen kan krijgen om de kinderen die we verloren zijn, te vervangen?'

'Hannah... Ik bedoelde niet...' Ik zag dat hij mijn hand wilde pakken, dus trok ik mijn handen weg en verborg ze onder de tafel. John boog even zijn hoofd alsof hij zijn gedachten op een rijtje probeerde te krijgen, en toen hij weer opkeek, zag ik tranen in zijn ogen glinsteren. 'Hier worden we voortdurend aan hen herinnerd, Hannah. Ik kan het niet langer verdragen. Telkens als ik thuiskom, verwacht ik dat Lizzie aan komt hollen om me te begroeten, of dat de jongens joelend de trap af stommelen. Hun lege bedden -' Hij slikte moeizaam en zweeg even om zijn zelfbeheersing te hervinden. 'Ik rouw net zozeer om onze kinderen als jij. Ik weet dat je mij hun dood verwijt, en dat is terecht. Ik verwijt mezelf dat ik niet in staat was hen te redden.'

Moge God me vergeven, maar ik verweet het hem inderdaad. Hij had onze twee zoons meegenomen toen hij een ziek kind in het weeshuis bezocht, omdat hij dacht dat het goed voor hen was om kinderen te leren kennen die het minder goed getroffen hadden dan zij. Maar het kind bleek difterie te hebben, en alle drie onze kinderen werden al snel besmet en stierven aan die ziekte. John kon niets meer voor hen doen. Ik heb hem vergeven, zoals een goed christen betaamt, maar daarmee krijg ik mijn kinderen niet terug. En hem vergeven helpt ook niet tegen de rouw die me terneerdrukt en gevangenhoudt, als een zware steen, zodat ik me niet meer kan bewegen.

‘We hebben hier niets meer, Hannah.’ Hij veegde zijn tranen af met zijn vuist. ‘Van mijn artspraktijk kunnen we nauwelijks meer leven. Wie heeft nog vertrouwen in een arts die zijn eigen kinderen niet kon genezen? Dit zou een nieuw begin zijn, ver verwijderd van de nachtmerries.’

‘En ver verwijderd van hun graven. Dat is alles wat ik nog van hen heb!’

‘Onze kinderen zijn niet op dat kerkhof te vinden.’

‘Dat weet ik. Ik weet dat ze in de hemel zijn.’ Mijn geloof beloofde dat ik op een dag met hen herenigd zou worden, maar dat was een schrale troost nu zoveel eenzame jaren zonder hen zich voor me uitstrekten.

‘Hoelang kunnen we nog op deze manier doorgaan, Hannah? We verdrinken dagelijks in ons verdriet. Ik dacht alleen... Ik bedoel, ik hoopte... dat als we zouden verhuizen, weg bij al die herinneringen, en een nieuw begin zouden kunnen maken... dat je dan misschien weer van me zou kunnen gaan houden.’

‘Ik hou ook van je,’ mompelde ik, maar ik wist niet zeker of ik de waarheid sprak.

‘Geef mijn vriend dan vanavond de kans om zijn verhaal te vertellen. Alsjeblieft?’

Ik knikte. Ik zou het proberen.

John leek even verbaasd als ik toen Henry Abernathy die avond arriveerde met een jonge vrouw aan zijn arm. ‘Henry! Welkom!’ Het was een stormachtige avond in de herfst, en terwijl John hen binnenliet, dwarrelden er droge bladeren over de drempel. ‘Ik geloof niet dat je Hannah, mijn echtgenote, ooit ontmoet hebt.’

‘Nee, maar ik herinner me dat je haar in de oorlog eideloze brieven schreef. Fijn om je eindelijk te ontmoeten, Hannah.’

‘Ja, het doet mij ook plezier u te ontmoeten.’

De heer Abernathy torende hoog boven John uit. Hij had de brede, gespierde schouders en armen van een man die aan lichamelijke arbeid gewend is. Zijn op maat gemaakte herenkostuum leek niet te passen bij een man met zo’n stevig lichaam en zulk hartelijk gedrag, alsof een arbeider zich als heer verkleed had. Ik schatte dat hij ergens midden in de veertig was, net zoals John. ‘Hoe heeft een lelijke kerel als de dok ooit zo’n aantrekkelijke echtgenote kunnen vinden?’ vroeg hij.

‘Dat is vriendelijk gezegd,’ zei ik.

‘En dit,’ zei hij, terwijl hij zijn arm om het meisje heen sloeg, ‘is Kate, mijn echtgenote.’

Ik had verwacht dat hij *dochter* zou zeggen, en het duurde even voordat ik begreep dat deze forse man van middelbare leeftijd en dit meisje dat er niet ouder uitzag dan achttien, man en vrouw waren.

‘Fijn om je te ontmoeten,’ zei Kate giechelend. Ze maakte een dramatische kniebuiging, waarbij ze de zoom van haar japon van satijnen brokaat iets optilde. Ik zou vijf japonnen hebben kunnen kopen voor het bedrag dat voor haar japon neergeteld moest zijn. De laag uitgesneden hals toonde meer van Kates boezem dan ik en de rest van de beschaafde samenleving gewoonlijk plezierig vonden om te zien. Ze was klein en tener, maar ze had

een fraai figuur, grote blauwe ogen en mahoniebruine krullen die niet volledig in bedwang gehouden werden door haarspelden, alsof ze zojuist opgestaan was na een middagslaapje.

‘Vergeef me, Henry,’ zei John, ‘maar ik heb je echtgenote na de oorlog een keer ontmoet en zij –’

‘Dat klopt. Dat klopt. Hattie is vorig jaar overleden.’

‘Ach, wat erg. Gecondoleerd.’

‘Wij zijn vijf dagen geleden getrouwd!’ Kate stak haar linkerhand uit om een ring met een oogverblindend grote diamant te tonen. ‘Henry zag me op het toneel en kwam na afloop naar mijn kleedkamer om te zeggen dat hij me beslist moest ontmoeten. Geloven jullie in liefde op het eerste gezicht? Want zo ging het bij ons.’

Ik kon geen woord uitbrengen. Gelukkig speelde John het klaar om te stotteren: ‘Ik... Ik wens jullie nog vele gelukkige jaren samen. Kom, laten we allemaal gaan zitten.’

We gingen hen voor naar onze salon, die mij kil en steriel voorkwam nu er geen kinderen meer waren om het tapijt overhoop te halen of her en der speelgoed te laten slingeren. John schonk Henry een glas whisky in. ‘Wilt u een kopje thee of koffie?’ vroeg ik zijn echtgenote. ‘Of misschien een glaasje vlierbessenwijn?’

‘Ik wil graag hetzelfde drinken als zij,’ zei ze en ze wees op de mannen.

‘Whisky?’ vroeg ik verbijsterd.

Henry lachte en sloeg zijn arm om haar schouders. ‘Ze is me er een, mijn Katie! Die weet even goed raad met een whisky als welke kerel ook.’ Hij trok Kate naast zich op de sofa, terwijl John hun drankjes serveerde, en heel even dacht ik dat ze bij Henry op schoot zou gaan zitten. Dat deed ze niet, maar er bleef weinig ruimte tussen hen over. Henry nam een flinke slok en smakte. ‘Goed spul, dok. Laten we een toast uitbrengen op onze toekomst!’ Hij hief zijn glas en nam nog een slok. ‘Goed, ik hoop dat je over mijn aanbod nagedacht hebt, John, want ik meen het serieus dat ik jou naar onze groeiende stad wil halen. Michigan

is een geweldige omgeving om te wonen, precies wild genoeg om interessant te zijn, maar beschaafd genoeg om een fatsoenlijk leven op te bouwen. We hebben alleen een paar goede kerels nodig om het helemaal te temmen.'

'Henry zegt dat er nog altijd indianen in de bossen rondzwerfen. Hij zegt dat ze soms zomaar de stad binnenkomen.'

'Dat is waar,' zei Henry lachend. 'Maar ze zijn ons goed gezind. Ze hebben geen kwaad in de zin.'

'Vertel eens over de stad, Henry. Ik ben er nog niet geweest, maar hij zegt dat het echt een mooie stad is.'

'Ja, het wordt langzamerhand een behoorlijke stad. Een goede plek om een gezin groot te brengen.'

Ik kromp ineem bij zijn woorden en sloeg mijn ogen neer.

'Natuurlijk is het elke lente wel een beetje rumoerig als de houthakkers betaald worden en de stad binnenstromen.'

Kate huiverde even. 'Klinkt dat niet opwindend? Houthakkers! Henry zegt dat het net het Wilde Westen is als ze arriveren, echt met saloons en dames van lichte zeden en zo!'

Het bloed steeg naar mijn gezicht bij het horen van die onbetamelijke praat. Henry grinnikte erom, alsof Kate een vertederend kind was. 'Vuistgevechten vormen de voornaamste sport van houthakkers. Daarom hebben ze een arts nodig om ze op te lappen.'

Ik keek John even van terzijde aan. Hij leek even slecht op zijn gemak als ik. Hij wist dat ik een hekel had aan grove taal.

'Maar de houthakkers komen maar eenmaal per jaar in de stad, in de lente. De rest van de tijd is het een vreedzame plek. Het is echt bijzonder om honderden boomstammen in volle snelheid de rivier af te zien drijven als het ijs in de lente breekt. Dan raakt de rivier erdoor verstopt, alsof er een enorm vlot op drijft. Sommige stammen zijn zo dik dat we met ons vieren hand in hand zouden moeten staan om ze te omvatten. Michigan heeft zoveel witte dennen dat we honderd jaar lang bomen zouden kunnen omhakken zonder ze ooit op te maken. En de vraag naar hout is

enorm. Na de grote brand is de herbouw van Chicago nog altijd in volle gang, dus zagen we bomen om en verkopen we die zo snel als we de schepen kunnen inladen om ze naar de overkant van het meer te brengen.'

'Henry zegt dat we een schoener naar Chicago kunnen nemen om te gaan winkelen als we ons vervelen.' Kate schopte haar schoenen uit terwijl ze sprak, wat bijzonder choquerend was aangezien ze niet thuis, maar bij iemand anders in de salon zat. Wat me zelfs nog meer schokte: ze droeg geen kousen! Nu trok ze haar blote benen en voeten op op de sofa, onder haar rok. 'Julie wonen hier mooi, al is het niet helemaal mijn smaak,' zei ze. 'Maar in Michigan kunnen jullie een nog groter huis krijgen. Henry's herenhuis heeft zes slaapkamers. Zes! We zullen een heleboel kindjes moeten maken om al die kamers te vullen.'

Opnieuw gloeiden mijn wangen van verontwaardiging over haar grove woorden. Kindjes máken, nota bene! Haar echtgenoot leek het niet eens op te merken, of hij gaf er niets om.

'Katie heeft gelijk wat het huis betreft, Hannah. Ik heb het vanmiddag al tegen John gezegd, maar ik meende het echt: ik zal voor jullie een huis laten bouwen van het fraaiste hout uit mijn houtzaagmolen.'

'Dat is een heel genereus aanbod,' zei John. 'Denk je dat –'

'Zijn dit jullie kinderen?' onderbrak Kate hem. Ze had haar lege whiskyglas op de bijzettafel gezet zonder een onderzetter te gebruiken en pakte het zilveren fotolijstje dat daar stond. Mijn adem stokte. Een van Johns patiënten bezat een fotostudio en had dit portret van onze kinderen gemaakt als cadeau. Twee maanden later waren ze gestorven. John had die foto daar neergezet. Ik kon het nog altijd niet verdragen ernaar te kijken.

John stond op en pakte de ingelijste foto voorzichtig uit haar handen. 'Ja, onze drie kinderen: Johnny, Nicholas en Lizzie. Ze zijn een half jaar geleden ziek geworden en overleden.'

'Och heden. Wat vind ik dat vreselijk.' Ze pakte hem bij zijn arm, een veel te familiair gebaar. 'Hoe oud waren ze toen?'

‘Zes, vijf en drie jaar.’

‘Het doet mij ook verdriet dat te horen, dok. Mensen, ik leef met jullie mee.’ Als dit bezoek bedoeld was om mij te winnen voor het idee bij hen in Michigan te gaan wonen, was het niet bepaald een succes. Lang voordat ze hun tweede glas whisky leeggedronken hadden, hield ik op met luisteren. Ik was opgelucht toen ze eindelijk vertrokken, en wat mij betreft hoefde ik Henry Abernathy en zijn slechtgemanierde, jonge echtgenote nooit meer te zien. John hielp me de glazen naar de keuken te brengen en de gaslampen uit te draaien. Toen ik hem aankeek, voelde ik dat hij enthousiast was.

‘Jij wilt dit doen, of niet soms?’ vroeg ik. ‘Jij vindt het een goed idee om alles in te pakken en naar het oerwoud te verhuizen.’

‘Het is geen oerwoud –’

‘Weet je dat zeker?’ Ik haastte me de trap op zonder op hem te wachten en trok mijn nachtjapon aan. John kleepte zich niet uit, maar bleef in de deuropening van de slaapkamer staan en trok aan zijn oorlel, terwijl ik de spelden uit mijn haar trok, het borstelde en vervolgens vlocht voor de nacht. Wat zag hij er oud uit als hij zijn schouders zo liet hangen.

‘Wat is er?’ vroeg ik, toen hij me bleef aangapen.

‘We gaan hier dood van verdriet, Hannah. Zo kunnen we niet doorgaan.’

‘Dus jij wilt weglopen? Is dat jouw oplossing?’

‘Of we beginnen helemaal opnieuw, of we blijven hier en gaan langzaam maar zeker dood.’

Hij draaide zich om en liep weg. Ik hoorde hem de trap af lopen en de voordeur opendoen, en daarna hoorde ik de deur achter hem dichtvallen.

2

Ashley

HEDEN
PHILADELPHIA

We hebben de hele dag nodig om onze bezittingen in de verhuiscontainer te proppen. David en ik zijn nog maar drie jaar getrouwd, dus we hebben nog niet heel veel spullen, maar alles in een ruimte van nog geen vier meter lang, tweeënhalve meter breed en tweeënhalve meter hoog laten passen... daar is geduld voor nodig. Dat geldt ook voor het beslissen wat we willen houden en wat we willen achterlaten. Ik ben expert als het om verhuizen gaat, want dat heb ik al zestien keer gedaan in mijn vijftientigjarige bestaan. Als kind van een legerofficier heb ik wel geleerd dat een verhuiscontainer te krap is om veel sentimentele keuzes te maken. De aandenkens uit mijn kindertijd, de tekeningen en zelfgemaakte kerstversieringen, heb ik al lang geleden laten vallen zoals een boom in de herfst zijn bladeren verliest. Ik heb in de loop van de jaren afscheid genomen van tientallen vriendinnen, en dat heb ik de afgelopen dagen weer gedaan, maar het blijft altijd even moeilijk. We beloven plechtig dat we contact zullen houden, maar hoe goed we het ook bedoelen, tijd en afstand worden ons altijd te machtig. De ervaring leert dat het na morgen, als David en ik afscheid nemen en naar Michigan verhuizen, ook zo zal gaan. Zo is het leven van een

zwerfer, maar ik heb hoop dat het ditmaal anders zal gaan. Misschien zal ik ditmaal de permanente woonplaats vinden waarnaar ik zo verlang.

Ik hoor Davids voetstappen, terwijl hij voor de honderdste keer de trappen naar ons appartement op sjokt. Met een rood hoofd dat glimt van het zweet komt hij binnen. Hij kijkt rond alsof hij een zitplaats zoekt, maar ons appartement is leeg. ‘Is de container al vol?’ vraag ik.

‘Die barst bijna uit z’n voegen.’ Hij veegt zijn gezicht af aan de voorkant van zijn T-shirt. ‘Maar misschien is er nog hier en daar een hoekje over. Moet die doos er nog in?’ Hij knikt naar de lege doos die naast me staat. Die trek ik snel op schoot – ik zit in kleermakerszit op de grond – en sla mijn armen er beschermend omheen.

‘Nee, deze blijft in de auto, bij mij.’

Daar moet mijn porseleinen speeldoos in, die ik altijd als laatste inpak. De speeldoos die van hout lijkt en eruitziet als een Zwitsers chalet, het verjaardagscadeau van mijn ouders toen ik zes werd. Het leek op het huisje in Duitsland waar we dat jaar in woonden. Dat was het eerste huis dat ik me duidelijk kan herinneren, en in mijn naïviteit dacht ik dat we daar altijd zouden blijven wonen. Maar tegen de tijd dat ik zeven werd, waren we al verhuisd naar een nieuwe post, en tijdens de verhuizing had het chaletje zijn eerste breuk opgelopen. Toen ik mijn spullen uitpakte en zag dat de schoorsteen afgebroken was, begon ik te huilen.

‘Gooi maar weg,’ zei pa en veegde met zijn sterke handen de beide stukken bij elkaar. ‘Ik koop wel een nieuwe speeldoos voor je.’

‘Nee!’ huilde ik. ‘Nee, niet doen! Ik wil geen andere, ik wil die speeldoos!’

Pa is een stoere kolonel bij de landmacht, getraind om problemen snel en efficiënt op te lossen, maar tegen mijn tranen was hij niet opgewassen. Hij legde de stukken voorzichtig neer en

nam me in zijn armen. ‘Oké... oké, liefje. Niet huilen. Ik zal hem voor je maken.’ De volgende dag kocht hij een tube lijm en plakte de schoorsteen er weer op. Hij lijmdde het huisje voor de tweede keer toen er tijdens onze volgende verhuizing een hoek van het dak afbrak. Het chalet leek elke keer als we verhuisden een nieuwe barst op te lopen of een scherfje kwijt te raken, tot ik eindelijk leerde het met lagen noppenfolie te omzwachtelen, zoals ik nu ook gedaan heb, en bij me te houden.

‘Is dat je speeldoos?’ David hurkt voor me neer en wijst op het stootvast ingepakte voorwerp dat ik nu pak. Ik knik. Hij weet hoeveel dat opgelapte prulletje voor me betekent. Voordat hij opstaat, kust hij me, en de tranen springen me in de ogen. Het kleine huisje zou een blijvend onderdak moeten vinden waar het veilig stof kan verzamelen zonder nog meer te hoeven lijden onder het hele gedoe van weer een verhuizing. Daar verlang ik naar, voor het huisje en misschien ook wel voor mezelf. Door het noppenfolie heen haal ik de schakelaar over. Het gedempte getinkel van het liedje *Edelweiss* uit *The Sound of Music* is nog maar net te horen. Ik zat in groep acht toen ik die film voor het eerst zag, en ik vond het een hele troost om te ontdekken dat de kinderen Von Trapp hun huis achter moesten laten en ergens anders moesten gaan wonen, net als ik.

‘Ik hoop dat deze nieuwe baan alles is wat je wilt,’ zeg ik, terwijl ik het pakje in de doos stop en die dichtplak. Mijn keel knijpt dicht van emotie. Mijn hoop dat David deze baan voor goed zal houden en dat we een huis zullen vinden dat nog jaren ons thuis zal zijn, te midden van een liefdevolle gemeenschap waarin wij opgenomen worden, blijft onuitgesproken. Ik hoop ook dat deze verhuizing het offer dat ik ervoor gebracht heb, waard zal zijn. Mijn baan bij het historisch museum, een baan die een carrière voor me had kunnen worden, heb ik ervoor moeten opgeven.

‘Dat hoop ik ook, schat. En ik hoop vooral dat we een huis vinden waar we niet zoveel trappen op hoeven te lopen!’

Ik glimlach. ‘Ach, denk maar aan het geld dat we besparen omdat we niet naar de sportschool hoeven.’ Hij trekt een lelijk gezicht.

We hebben voor een maand een gemeubileerde hotelsuite gehuurd, en onze spullen zullen in de opslagcontainer blijven tot we een huis gekocht hebben. Mijn lieve grootmoeder wist hoezeer ik naar een eigen huis verlangde, en zij heeft me een bedrag nagelaten dat genoeg is voor een eerste aanbetaling. In afwachting daarvan heb ik al tientallen huizen bekeken op Zillow, de grootste makelaarswebsite van de Verenigde Staten. Ik heb ook vacatures uitgepluisd in onze toekomstige hoek van Michigan, maar ik heb nog geen geschikte baan gezien. Ik weet dat het tijdelijke verlies van mijn inkomen David erg op de zenuwen werkt. Misschien lijkt hij daarom zo slecht op zijn gemak terwijl hij rondkijkt in ons kleine appartementje, dat ouder en armoediger oogt nu het leeg is. Ik loop naar hem toe. ‘Je twijfelt toch niet wéér aan je beslissing, of wel?’

‘Daar is het een beetje te laat voor,’ bromt hij. David is zonder zijn vader opgegroeid, dus begrijp ik dat het moeilijk voor hem is om verantwoordelijk te zijn voor het nemen van beslissingen. Hij, zijn broer en zijn zus woonden bij zijn moeder in een kapotte trailer en hun leven leek wel een spelletje ‘mollen meppen’ met hen als mollen. Noodgedwongen leerden ze omgaan met alles wat hen buiten hun wil om overkwam. Ik groeide op met een vader die altijd het bevel voerde en die ervan uitging dat zijn vrouw en kinderen nooit aan zijn keuzes zouden twijfelen of ertegenin zouden gaan. Dat is een van de vele verschillen tussen David en mij die we alleen met veel moeite kunnen overbruggen.

Hij zucht. ‘Ik maak me alleen zorgen dat we onze hoop te veel op deze verhuizing gevestigd hebben.’

Ik voel een rilling van onbehagen van boven naar beneden langs mijn ruggengraat gaan. ‘Heb je het nu over mijn hoop dat we een huis kunnen kopen? Want –’

‘Niet alleen daarover,’ zegt hij en hij wuift het weg. Ik wacht tot hij het uitlegt en mijn hart is zwaar van verlangen. ‘Het voelt alsof er te veel afhangt van mij en van mijn nieuwe baan. Sinds onze tijd aan de universiteit wachten we voortdurend op de volgende stap: de dag waarop we eindelijk onze studie zouden afronden, of onze bruiloft, of de dag waarop we aan onze carrières zouden beginnen. En een huis zouden kopen,’ voegt hij er speciaal voor mij aan toe. ‘Weet je nog dat we elkaar elke avond kusten en zeiden: “We zijn weer een dag dichterbij”? Nou, nu zijn we er dichterbij dan ooit, en soms vraag ik me af wat we aan het einde zullen vinden als we daar eindelijk aankomen. Geluk? Tevredenheid? Zal die “leegte” waarover we vaak praten, dan uiteindelijk opgevuld worden?’

‘Het is geen pot met goud die we aan het einde van de regenboog vinden, dat weet ik ook wel. Maar we zijn er weer een dag dichterbij, David, en je kunt heel trots op jezelf zijn dat je zo ver gekomen bent. Dat is een van de redenen waarom ik verliefd op je werd. Jij wist precies wat je wilde en daar ging je uit alle macht achteraan.’ Hij grijnst en trekt me tegen zijn bezwete borstkas aan. ‘Ieuw! Je bent helemaal nat!’ gil ik. Hij houdt me nog steviger vast, terwijl ik me los probeer te wurmen.

‘De eerste keer dat ik jou zag, wist ik precies wat ik wilde, en ik wilde beslist de moed niet opgeven,’ zegt hij.

‘Daar ben ik heel blij om. Al ruik je op dit moment nog zo smerig.’ Hij omklemt me nog eens stevig voordat hij me loslaat.

‘Ik weet dat alles het afgelopen jaar niet altijd zo geweldig geweest is,’ zegt hij. ‘We hebben nogal veel ruzie gemaakt, volgens mij.’

Dat klopt, want we proberen twee heel verschillende levens, twee uitgesproken persoonlijkheden, te combineren en vaste grond te vinden waarop we onze toekomst kunnen bouwen. Als kind voelden we ons allebei ontworteld, maar op verschillende manieren, en we zijn het niet eens geworden over de manier waarop we stabiliteit kunnen vinden. Voorlopig hebben we

besloten dat die stabiliteit gevonden kan worden door te zoeken naar bevredigend werk dat aansluit op onze respectievelijke opleidingen. David begint in Michigan aan zijn droombaan. Ik hoop dat de mijne zich snel aandient. Intussen zal ik parttime nog wat werk online doen voor mijn voormalige werkgever in het museum.

‘Ik reken erop dat dit een nieuw begin voor ons zal zijn, Ashley.’
‘Ja, ik ook.’

We slapen in slaapzakken op de vloer, allebei uitgeput van het inpakken en schoonmaken. Zodra de vrachtwagen ’s morgens arriveert en onze opslagcontainer wegsleept, proppen we onze overblijvende spullen in onze oude Toyota, zetten onze fietsen vast op de fietsendrager en beginnen aan de lange rit naar Michigan. De kartonnen doos met de ingezwachtelde speeldoos rijdt mee op mijn schoot.

In de loop van de jaren heb ik afgeleerd nog één keer achterom te kijken naar het lege huis. Dat heeft geen zin. Als ik achterom kijk, is dat altijd naar het verre verleden, naar de historische tijden waar ik zo dol op ben. Mensen vragen waarom ik voor een carrière in museumstudies gekozen heb. Ik denk dat het is omdat ik dan de schatten van andere mensen mag beheren. Ik heb er zelf zo weinig. In een museum voel ik me altijd thuis, want naar welke nieuwe stad of staat of naar welk land ons gezin ook verhuisde, het plaatselijke museum was altijd een beetje hetzelfde en dat vond ik een hele troost. Bij die gedachte doemt het spook van de leegte waarover David gisteren begon, ineens weer voor me op.

‘Moet jij nog naar de wc?’ vraagt David als we een rustplaats naderen.

‘Nee hoor.’

We rijden verder, onze toekomst tegemoet.

Over tijdsgrenzen heen raken de levens van drie vrouwen voorgoed met elkaar verbonden

1873. Na een ingrijpend verlies besluiten Hannah en haar man John opnieuw te beginnen in een houthakkersstadje, diep in de wildernis. Terwijl John als arts aan de slag gaat voor de machtige houtbaron Henry, sluit Hannah vriendschap met zijn jonge vrouw Kate. Kate is alles wat Hannah niet is: eigenninnig, onge-reemd en recht voor z'n raap. Dat ze daarmee meer vijanden dan vrienden maakt binnen de stedelijke elite lijkt haar niet te deren. Maar achter de muren van Kates statige huis schuilt een geheim dat alles dreigt te verwoesten. Als Kate op een dag spoorloos verdwijnt, blijft Hannah achter met vragen waarop niemand antwoord durft te geven.

Ruim een eeuw later betreft Ashley een oud pand dat ooit bewoond werd door een arts en zijn vrouw. Tijdens de restauratie van het huis stuit ze op het onopgeloste mysterie van Kates verdwijning. Terwijl Ashley het verleden laag voor laag blootlegt, beseft ze dat de levens van Kate, Hannah én dat van haarzelf op een bijzondere manier met elkaar verweven zijn – en dat de echo's uit het verleden nog steeds doorklinken in het nu.

NUR 302

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT